

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Commentarius in universam Aristotelis - Cod. Ettenheim-Münster 157

Aristoteles

[S.l.], 1611

Capvt V. VI. et VII.

[urn:nbn:de:bsz:31-117375](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-117375)

est animal, cui appolet hæc: quidam homo non est.

CAPVT V. VI. ET VII De oppositione enunciationum.

Tolety et coior Julia ista 3 cap. q̄ a Conimb. sic distin-
guuntur sub uno eo q̄ nō comprehendatur; nos q̄ q̄
ȳs situ digniora videntur; sequentib. doctri-
tis comprehendemus.

Primum.

Initio capituli res ab Aristotele ita clare ac dis-
tincte, generalitatis. Grecis et Latinis interpretibus divi-
duntur in vniuersales ac singulares, ut mira-

Admirare sit, repetam fuisse q̄ dicere ausu sit Aristote-
Nominalium lem sola noia ac termini nos, non res vniuer-
Soliditatem. sales agnouisse. Secundum.

Præmissa rerum. diuisione diuidit Aristote-
les enunciationem simplicem, in affirmatiua
quam negatiua, in vniuersalem, Particularem,
Indefinitam, ac singularem, eo modo q̄ Conimb.
c. v. q̄ diuisione q̄ vniuersalia desumpta est, a quan-
titate enunciationum: Noie Quantitatis a. intellectus

Junct, Discretam, quia nimirum solum Enunciatio
 vel q. oibz significatur, vel q. uno tantum,
 vel indefinita accipitur, ut Dicitur homo est albus
 Quidam homo est albus; Socrates est albus; homo
 est albus. Probatur ista Divisio hoc modo
 Sicut ois Res vel Universales sunt vel singu-
 lares; Ita ois enunciatio gstat solum vel sin-
 gulari, et vocatur singularis; vel Universali
 Quod a. Universaliter q. oibz suis infesio-
 nibz accipi potest, et tunc notatur signo Univer-
 sali, ut Omnis, Nullus, quilibet, utique, et dici-
 tur enunciatio Universalis: aut particulari-
 ter q. uno q. dam infesione incerto tamen ac-
 uago et tunc notatur signo particulari; ut
 quidam, quidam non, diciturq. particularis enun-
 ciatio: sicut indefinita absq. ulla nota quan-
 titatis, et tunc dicitur Indefinita, ut: hoc legit.

Testium.

Signa, Ois, Nullus, quidam, et. non debent adiangi
 predicatis sed solum tantum: p. inde licet enun-
 ciationes rase Quantitatis ac signorum q. solum
 addantur in 4 species predictas dividantur,

Enunciatio rase
 tantum rase sub-
 dicta rase non p.
 Dicitur ita dista
 quibus.

Et.

ratiōe predicatorum ita diuidi non solent;
Hoc probat Aristoteles quod ad uniuersale sig-
num, quia si predicato adderetur signum uniu-
ersale affirmatio foret falsa; ut si dicas:
Ois homo est ovis at. Si uera esset homo esset, tunc
etiam bos, leo, et equus. Si dicas falsam
illas fore ueras, in quibus iuxta Porphy. doctri-
nam & qua de equo predicantur; ut ois homo
est ovis risibile. Respondeo negando conse-
quentiam quia, Omne risibile, habet suppositi-
onem distributivam, iuxta documentum For-
l. 8. c. 23. atque hunc falsam sensum quod
ois homo sit hoc risibile, et ois homo, detri-
am illud risibile, et sic de ceteris primum quod
quod falsum est, ut bene docet. S. Th.
hic. 1. 10. et Corin. in comm. In negativa enuncia-
tione potest quidem, predicato absque falsitate addi sig-
num uniuersale, inconueniens tamen et supfluum
foret, quia iuxta idem documentum Pont. c. uir-
tute precedentis negationis, predicatum satis distribui-

tur, ut bñ etiam Corim. docent. Tandē ob eam eti-
 am particularia signa q̄ sine falsitatis piculo etiam
 addi possent p̄dicatis uidentur omitti, nimirū q̄ p̄di-
 cata sine illis eandem suppositionem ac significatio-
 nem h̄bēt iuxta p̄sig. Documentum eisdē Fon. c. l. 8.
 c. 23°. Aliam r̄acōem addit Tolety ex doctrina
 Porphy q̄ nisi uersalia p̄dicentur, h̄c aqua
 de agr̄, uel maiora de minorib. non fiunt p̄di-
 cationes nisi indirecte et inppria quas non
 uerant p̄t̄i, t̄q̄m inutiles ad rerum scias acq̄ra-
 dar; quamuis S. Th. cit. l. 10. bene moneat,
 solere interdum a p̄t̄is p̄dicato addi signa
 particularia ad infirmādam p̄dicatū latig
 patere quā s̄ctm, praesertim tunc, inqt, cum habito
 aliuiq̄ gn̄e, differentiam eis inuestigant: u. g.
 cum dicunt, quod aia sit q̄dam acty et nō qua-
 dam s̄cta, et logica q̄dam habity illcty.

Quartum.

Ex p̄ced. diuisione tradit Artes in reliq̄. c. 5. et. h̄c, eade
 oppositōg doctrinam q̄m clare et breuiter et p̄plex
 ē Fon. l. 3. c. d. q̄ bñ etiam ostendit subalternā et
 subalternā s̄cā numero oppositā enun̄ciatōn habendas
 ideoq̄, oppositiōnē complexā q̄ratim sumptam, ad
 equate, diuidi in q̄traditiōnē et q̄trascietaten.

Ad extremum dicitur abiter addendum 2. 3. e. enunciationes
proprietates, nempe, oppositionem, expolentiam et quere-
sionem quas omnes Font. c. l. bene explicat; Aristoteles
a. de expolentia nil scripsit; Conuersiones uer-
ni. p. Priorum tradidit.

CAPVT VTIQVI.

Virum etiam in Contingentibus enunciationsibus futuri temporis altera pars contradictionis Vera determinate. Altera determinate Falsa sit.

Pro hoc capite intelligendo sciendum est primo quod
Pro difficultate
q. illa, not. q. m. h. s. opoem h. e. om enunciatione m. q. ver-
ten enunciatione
qua uerba e. expli-
cito aut explicite
reperiunt uera
aut falsa e. a.
Etates docuit Japa. c. p. huius libri, videlicet tra-
ctam. Est uel s. e. explicite aut implicite
etiam de causa. c. 4. enunciatione uocalem effus-
sialiter p. uerum aut falsum definit. Deinde in
ag. cord. eodem: c. 4. docuit cuius affirmati contradic-
2. tione opponi aliquam negationem ac praeterea
hanc p. contradictorijs enunciationibus conditio-
ne seu regulam prescripsit, quem etiam Font.
l. 3. c. b. habet, ut possint et simul uera